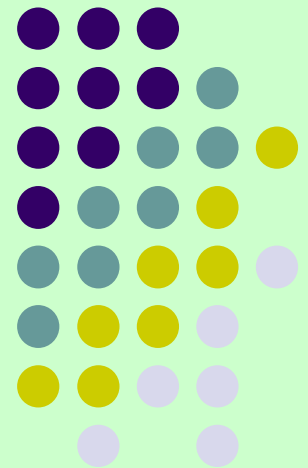
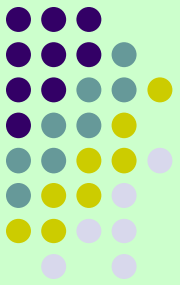
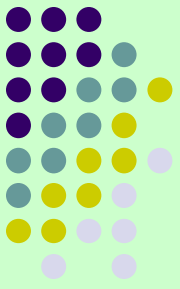

Становлення і розвиток вітчизняної політичної думки

1. Пам'ятки політичної думки Київської Держави
2. Політична думка за Литовсько-Польської доби (XIV-XVII ст.)
3. Політична думка у козацько-гетьманську добу
4. Розвиток політичних ідей у XIX ст.
5. Політичні концепції українських мислителів поч. XX ст.

Передумови формування політичної думки на українських теренах:

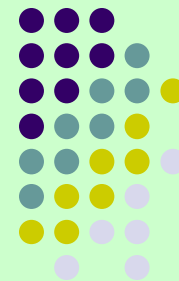

- перехід українського суспільства від варварської фази розвитку до стадії цивілізованості
- інституціоналізація політичної системи українського суспільства
- запровадження християнства як офіційної релігійної доктрини, поширення писемності, освіти

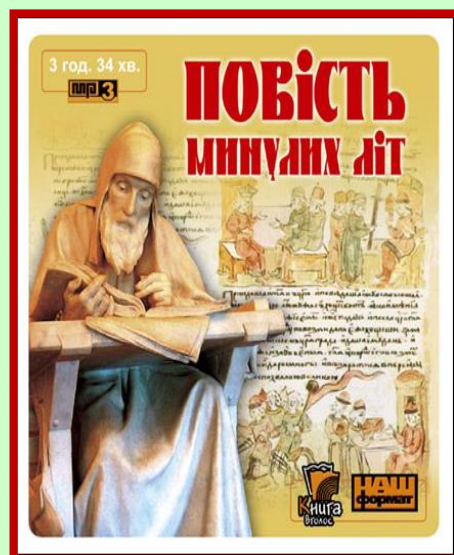
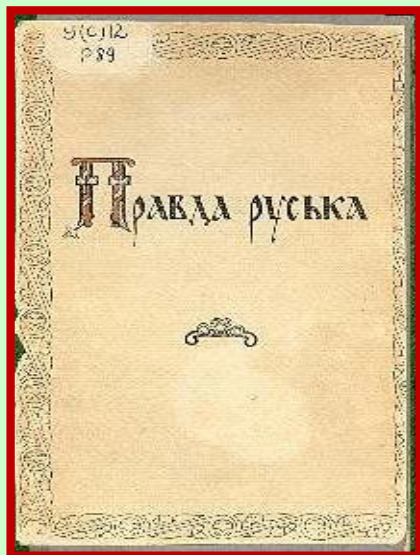

1

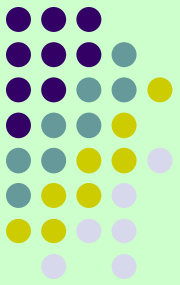
Пам'ятки політичної думки

Київської Держави

Основні проблеми, порушені у творах:

погляди на походження держави і князівської влади

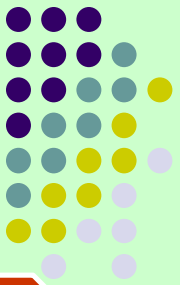
правове регулювання суспільних відносин

стосунки між церквою та державою

об'єднання князівств навколо Києва

проблема самостійності і незалежності Русі

«Руська Правда»

«Правда
Ярослава»

«Правда
Ярославичів»

«Устав
Володимира»

1

- цінування людського життя, осудження злодіїв та вбивць

2

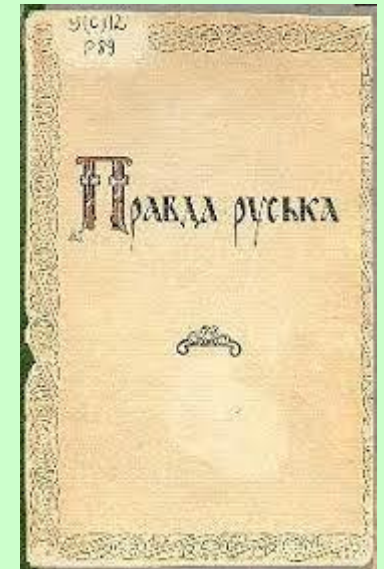
- гуманність законів

3

- регулювання майнових відносин між людьми, стосунків між батьками і дітьми

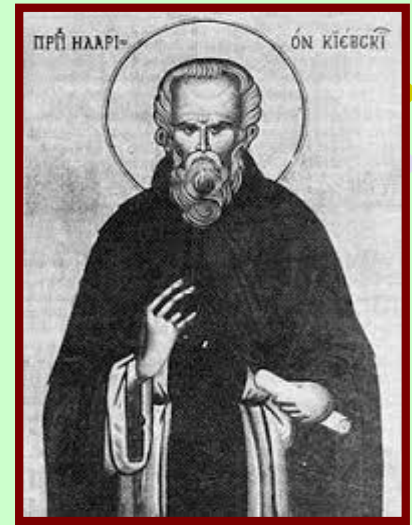
4

- обмеження майнових і особистих прав залежного населення

«Слово про закон і благодать»

Автор — митрополит **Іларіон**

1

- питання богообраності народів

2

- теза про рівність християнських народів

3

- ідея рівності Русі та Візантії

4

- монархія — гарантія територіальної єдності держави

«Повість минулих літ»

Автор — ченець Києво-Печерського монастиря **Нестор**

1

- проблема рівності Київської Русі з іншими європейськими державами

2

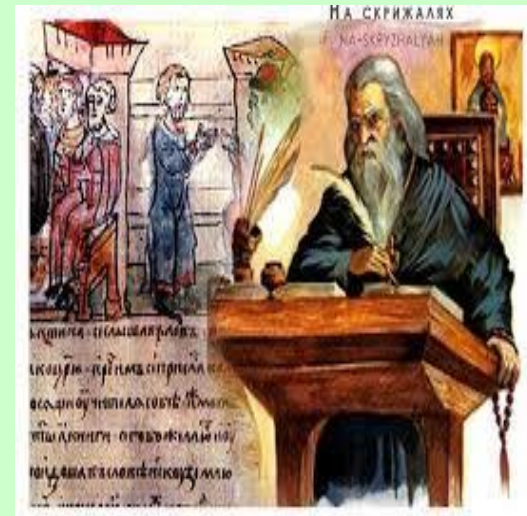
- законність та необхідність князівської влади

3

- київський князь – старший серед рівних

4

- збереження духовної єдності руських земель

«Повчання»

Володимира Мономаха

Заповіт - звернення Мономаха до своїх синів

1

- ідеальний образ князя-правителя

2

- моральні настанови

3

- практичні вказівки щодо керівництва державою

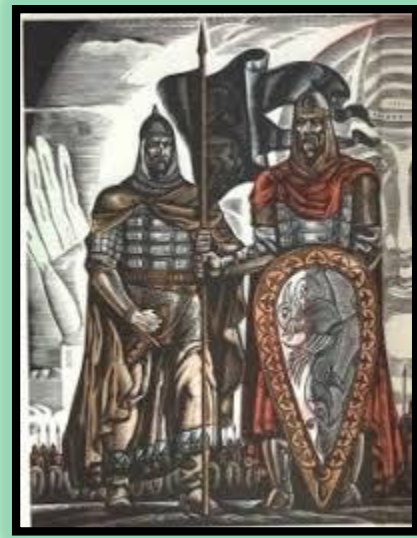

«Слово про похід Ігорів»

Автор невідомий

1187 р.

1

- причина тяжкого становища Русі — міжусобна боротьба руських князів

2

- ідея політичного об'єднання руських земель, необхідність припинення міжусобної боротьби

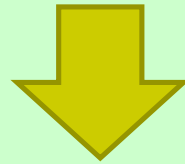

2

Литовський період XIV – XVI ст.

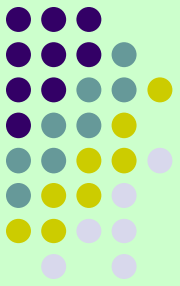
**«Старовину не рушити, нового не
ВВОДИТИ»**

подібність політичного устрою

**певна автономія руських земель-
князівств**

Люблінська унія 1569 р.

Об'єднання Литви та Польщі в єдину державу — **Річ Посполиту**

Негативні наслідки

національно-культурний гніт

релігійний гніт

феодалський гніт

Позитивні наслідки

проникнення культурних впливів Західної Європи

можливість здобувати освіту в європейських університетах

С. Оріховський-Роксолан (1513-1566)

Молоді роки

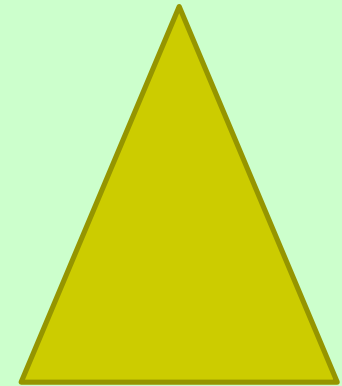
- заперечував ідею божественного походження влади;
- відстоював принцип невтручання церкви у державні справи;
- перший в українській політичній думці сформулював демократичні принципи правової держави;
- підкреслював пріоритетність закону перед рішеннями монарха чи інших осіб.

Останні роки

- ідеї зверхності папської влади над королівською.

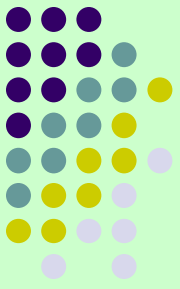
«Піраміда влади»

Папа Римський

священнослужителі
+ король

Берестейська унія 1596 р. Греко-католицька церква

Полемічна література

за унію

П.Скарга

критика православної
церкви

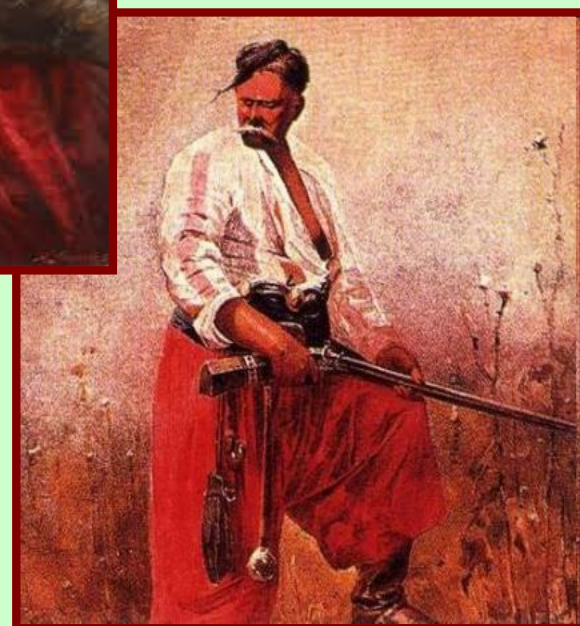
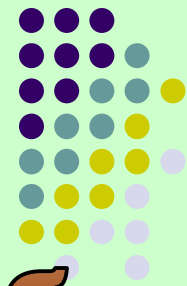
проти унії

Х.Філалет

ідея демократизації
церкви

релігійна терпимість

Політична думка козацько-гетьманської доби

Конституція

Пилипа Орлика 1710 р.

1

- обґрунтування національно-державної незалежності України

2

- поділ державної влади

3

- обмеження влади гетьмана

4

- закріплення прав і свобод козаків та інших соціальних груп населення

5

- спадковість козацьких традицій демократизму, рівності й справедливості

4

Розвиток політичних ідей у ХІХ ст.

Кирило-Мефодіївське товариство 1846

**Мета: створення всесвітньої
слов'янської федерації**

**повалення самодержавства,
скасування кріпацтва**

помірковані

радикали

М. Драгоманов

Соціалізм («громадівський»)

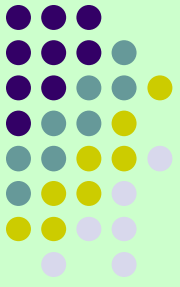
- громада – первинна ланка
- колективна власність
- колективна праця
- еволюційність
- федералізм

Лібералізм

- поділ влади
- парламентаризм
- демократичні права й свободи

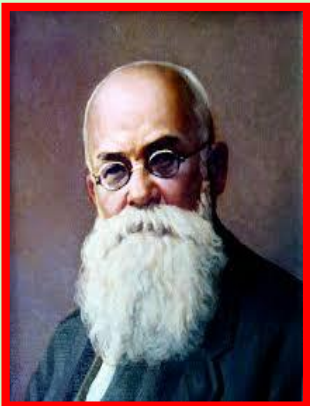
Політичні концепції українських мислителів поч. ХХ ст.

Соціалізм

М.Грушевський

В.Винниченко

Консерватизм

В.Липинський

Націоналізм

М.Міхновський

Д.Донцов

Дякую за увагу!

